

Náklady řízení

Uloží-li soud účastníku řízení povinnost hradit náklady řízení, ač k takovému rozhodnutí nemá zákonnou pravomoc, a jde tak o rozhodnutí, kterým je uložena povinnost bez zákonného podkladu, poruší ústavně zaručená základní práva účastníka řízení zaručená mu čl. 2 odst. 2 ve spojení s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 3088/25 ze dne 18.12.2025)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatelky JUDr. G.Č., zastoupené JUDr. F.Č., advokátem, sídlem P., proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 33 Cdo 644/2025-1586 ze dne 30. července 2025, rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 14 Co 199/2023-1442 ze dne 22. září 2023 a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 č. j. 14 C 262/2015-1288 ze dne 17. června 2022, za účasti Nejvyššího soudu, Městského soudu v Praze a Obvodního soudu pro Prahu 7, jako účastníků řízení, a obchodní společnosti SuRes, s. r. o., sídlem P., zastoupené Mgr. H.K., advokátkou, P., jako vedlejší účastnice řízení, tak, že výrokem II usnesení Nejvyššího soudu č. j. 33 Cdo 644/2025-1586 ze dne 30. července 2025 bylo porušeno stěžovatelčino právo podle čl. 2 odst. 2 ve spojení s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Výrok II usnesení Nejvyššího soudu č. j. 33 Cdo 644/2025-1586 ze dne 30. července 2025 se proto ruší. Ve zbylém rozsahu se ústavní stížnost odmítá.

Z odůvodnění:

I. Stručné shrnutí podstaty nálezů

1. Ústavní soud nálezem zrušil rozhodnutí Nejvyššího soudu v části, kterou Nejvyšší soud rozhodl o nákladech dovolacího řízení, ač mu k tomu chyběl zákonný podklad (§ 151 odst. 1 ve spojení s § 243b občanského soudního řádu), čímž uložil stěžovatelce povinnost, aniž by k tomu existovalo zákonné zmocnění a porušil tak její ústavně zaručené základní právo podle čl. 2 odst. 2 ve spojení s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (Listina).

II. Skutkové okolnosti posuzované věci a obsah napadených rozhodnutí

2. Stěžovatelka se ústavní stížností domáhá zrušení shora označených soudních rozhodnutí s tvrzením, že jimi došlo k porušení jejích ústavně zaručených základních práv podle čl. 11 a čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

3. Stěžovatelka s vedlejší účastnicí uzavřela smlouvu o smlouvě budoucí kupní. Strany se zavázaly uzavřít kupní smlouvu, jíž by vedlejší účastnice na stěžovatelku převedla konkrétně určenou bytovou jednotku a stěžovatelka za ni zaplatila kupní cenu. K uzavření kupní smlouvy nedošlo. Žalobou se stěžovatelka domáhala nahrazení projevu vůle vedlejší účastnice. V průběhu řízení stěžovatelka opakovaně upravovala předmět řízení změnou žaloby a částečným zpětvzetím žaloby.

4. Napadeným rozsudkem Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodoval ve věci potřetí. Jeho předchozí rozsudky byly k odvolání stěžovatelky zrušeny. Obvodní soud zamítl žalobu na nahrazení projevu vůle i eventuální návrhy na zaplacení částek 6 212 670 Kč s příslušenstvím, 498 250 Kč, 87 290 Kč s příslušenstvím a 311 105,22 Kč (vše výrok I). Dále zamítl žalobu na zaplacení částky 685 000 Kč

(výrok II), zastavil řízení ohledně částky 34 500 Kč s příslušenstvím (výrok III) a rozhodl o nákladech řízení (výrok IV).

5. K odvolání stěžovatelky Městský soud v Praze napadeným rozsudkem zrušil rozsudek obvodního soudu ve výroku I v rozsahu zamítnutí žaloby na zaplacení částky 1 417 670 Kč s příslušenstvím a v tomto rozsahu věc vrátil obvodnímu soudu k dalšímu řízení, ve zbytku rozsudek obvodního soudu ve výroku I potvrdil (vše výrok I). Dále městský soud zrušil rozsudek obvodního soudu v nákladovém výroku IV a v tomto rozsahu věc vrátil obvodnímu soudu k dalšímu řízení (výrok II). Výrok III rozsudku obvodního soudu o zastavení řízení nebyl odvoláním napaden. Řízení o odvolání proti výroku II rozsudku obvodního soudu bylo zastaveno usnesením obvodního soudu č. j. 14 C 262/2015-1332 ze dne 29. prosince 2022 pro nezaplacení soudního poplatku. Toto usnesení bylo potvrzeno usnesením městského soudu č. j. 14 Co 63/2023-1370 ze dne 20. dubna 2023.

6. Ohledně primárního žalobního požadavku (nahrazení projevu vůle) měl městský soud žalobu za nedůvodnou jednak proto, že závazek převést bytovou jednotku na stěžovatelku zanikl pro nemožnost plnění v okamžiku, kdy vedlejší účastnice bytovou jednotku převedla na třetí osobu, a jednak proto, že strany si sjednaly závazek uzavřít kupní smlouvu tak, že k uzavření kupní smlouvy musí dojít do 8. ledna 2014. Po tomto datu již vedlejší účastnice neměla povinnost uzavřít smlouvu se stěžovatelkou. Uzavření kupní smlouvy se třetí osobou dne 24. dubna 2015 neměl městský soud za rozporné s dobrými mravy.

7. Ohledně eventuálního žalobního požadavku, jímž stěžovatelka požadovala nároky z titulu náhrady škody a vydání bezdůvodného obohacení, městský soud usoudil, že včas byly uplatněny požadavky na zaplacení 1 417 670 Kč (záloha kupní ceny zaplacená stěžovatelkou), 311 105,22 Kč (jistina a úroky z hypotečního úvěru zaplacené stěžovatelkou) a 498 250 Kč (náhrada škody). Ostatní částky požadované eventuálním žalobním požadavkem byly uplatněny opožděně a vedlejší účastnice důvodně namítla promlčení. Námitka promlčení podle městského soudu nebyla v rozporu s dobrými mravy. Žaloba byla však podle městského soudu i ohledně částek 311 105,22 Kč a 498 250 Kč nedůvodná, neboť vedlejší účastnice neporušila právní povinnosti a nevznikla jí tak povinnost nahradit stěžovatelce škodu. Rozsudek obvodního soudu byl shledán nepřezkoumatelným ohledně částky 1 417 670 Kč a z toho důvodu byl v tomto rozsahu a v akcesorickém nákladovém výroku zrušen.

8. Nejvyšší soud napadeným usnesením odmítl stěžovatelčino dovolání (výrok I) a rozhodl o nákladech dovolacího řízení tak, že stěžovatelce uložil zaplatit vedlejší účastnici 45 000 Kč (výrok II). Stěžovatelka předložila v dovolání 12 otázek. Podle Nejvyššího soudu otázky 1, 2 a 3 byly založeny na stěžovatelčině vlastní verzi skutkového stavu. Při řešení otázek 10 a 11 se městský soud neodchýlil od judikatury Nejvyššího soudu a dovolání tak nebylo pro jejich řešení přípustné. Pro otázky 5, 9 a 12 stěžovatelka nevymezila, který ze čtyř předpokladů přípustnosti dovolání má za splněný. Otázkami 4, 6, 7 a 8 podle Nejvyššího soudu stěžovatelka uplatnila námitky jiných vad řízení, k nimž nebylo možno přihlídnout, nebylo-li dovolání přípustné.

9. V návaznosti na výrok II napadeného rozsudku městského soudu obvodní soud rozsudkem č. j. 14 C 262/2015-1619 ze dne 2. října 2025 znovu rozhodl o stěžovatelčině žalobě v rozsahu částky 1 417 670 Kč s příslušenstvím tak, že žalobě vyhověl (výrok I) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II). Proti tomuto rozsudku podala vedlejší účastnice odvolání, o němž nebylo ke dni rozhodnutí Ústavního soudu dosud rozhodnuto.

III. Argumentace stěžovatelky

10. Stěžovatelka vytýká obvodnímu soudu, že nejprve dvakrát svévolně nepřipustil změnu žaloby, a později, když změnu žaloby připustil, konstatoval, že stěžovatelka právo uplatnila opožděně a je tak

promlčeno. Dále stěžovatelka obvodnímu soudu vytýká, že ignoroval či bagatelizoval většinu stěžovatelčiných důkazních návrhů. Obvodní soud stěžovatelku rovněž měl poškodit tím, že při posuzování námitky promlčení vznesené vedlejší účastnicí přihlížel ke stěžovatelčině profesi advokátky.

11. Obvodnímu i městskému soudu stěžovatelka vytýká chybný skutkový závěr, že bytová jednotka byla řádně dokončena.

12. Stěžovatelka namítá, že jí nebylo doručeno vyjádření vedlejší účastnice ke stěžovatelčinu dovolání, čímž byla zbavena možnosti se s ním seznámit a vyjádřit se k němu.

13. Obvodnímu soudu stěžovatelka vytýká, že její dovolání řádně nezažurnalizoval, čímž došlo ke zpoždění v jeho předložení Nejvyššímu soudu k rozhodnutí.

14. Nejvyššímu soudu stěžovatelka vytýká, že ji odňal zákonnému soudci tím, že dovolání nejprve bylo přiděleno senátu 23 Cdo a následně z důvodu změny specializace senátu 33 Cdo. Stěžovatelka však již ve věci jednou podala dovolání, o němž Nejvyšší soud rozhodoval v senátu 33 Cdo. Podle rozvrhu práce Nejvyššího soudu měl o stěžovatelčině druhém dovolání rozhodovat znovu též senát. Dostala-li se k němu věc v podstatě náhodou z jiného důvodu, spatřuje v tom stěžovatelka porušení svého ústavně zaručeného základního práva.

15. Soudům stěžovatelka vytýká formalistické uplatňování práva, jež vedlo k legitimizaci porušení zásady pacta sunt servanda, a rovněž k tomu, že vedlejší účastnice, která zmařila splnění smlouvy, zneužila námitku promlčení.

16. Výroku o nákladech řízení o dovolání stěžovatelka vytýká, že nebyl řádně odůvodněn a že Nejvyšší soud přiznal vedlejší účastnici právo na náhradu nákladů řízení, ač ji k podání vyjádření k dovolání nikdo nevyzýval a dovolání bylo shledáno nepřipustným. Náklady vedlejší účastnice tak podle stěžovatelky nebyly vynaloženy účelně. Rovněž je podle stěžovatelky nepřipustné přiznat náhradu nákladů, byla-li porušena zásada kontradiktornosti řízení a stěžovatelka tak nemohla reagovat na vyjádření vedlejší účastnice k dovolání.

IV. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

17. Ústavní stížnost byla podána včas a stěžovatelka je řádně zastoupena advokátem.

18. Stěžovatelka napadá všechna tři soudní rozhodnutí jako celek. Městský soud však jejímu odvolání částečně vyhověl, což má dopad i pro posouzení procesních předpokladů pro řízení o ústavní stížnosti.

19. Rozsudek obvodního soudu byl ve výroku I zrušen v rozsahu zamítnutí žaloby na zaplacení částky 1 417 670 Kč s příslušenstvím a v nákladovém výroku IV. V tomto rozsahu není Ústavní soud k projednání ústavní stížnosti příslušný, neboť nemůže zrušit to, co již bylo zrušeno.

20. Výrok III rozsudku obvodního soudu o zastavení řízení nebyl napaden odvoláním. Stěžovatelčino odvolání proti výroku II rozsudku obvodního soudu bylo odmítnuto jako opožděné. V tomto rozsahu je ústavní stížnost návrhem nepřipustným, neboť stěžovatelka řádně nevyčerpala opravné prostředky, které měla k dispozici.

21. Výroky I a II rozsudku městského soudu došlo k částečnému zrušení rozsudku obvodního soudu. V tomto rozsahu je ústavní stížnost návrhem podaným někým zjevně neoprávněným, neboť bylo-li stěžovatelčinu odvolání v tomto rozsahu vyhověno, nemůže již ústavní stížností pro sebe dosáhnout lepšího výsledku. Zároveň je v tomto rozsahu ústavní stížnost rovněž návrhem nepřipustným, neboť

řízení dosud nebylo skončeno.

22. Proti usnesení Nejvyššího soudu, rozsudku městského soudu v té části výroku I, již byl rozsudek obvodního soudu potvrzen, a ve vztahu k rozsudku obvodního soudu v té části výroku I, která nebyla zrušena, byla ústavní stížnost podána oprávněnou stěžovatelkou a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný.

23. Ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu je přípustná. Z důvodů vyložených dále v části VI. b) tohoto nálezu je ústavní stížnost nepřípustná proti rozsudku městského soudu v té části výroku I, již byl rozsudek obvodního soudu potvrzen, a proti rozsudku obvodního soudu v té části výroku I, která nebyla zrušena, neboť stěžovatelka účinně nevyčerpala dovolání.

V. Průběh řízení před Ústavním soudem

24. Ústavní soud si vyžádal od obvodního soudu kopii stěžovatelčina dovolání včetně všech jeho příloh a od Nejvyššího soudu a vedlejšího účastnice vyjádření, která následně zaslal stěžovatelce na vědomí a poskytl jí možnost repliky. Od nižších soudů Ústavní soud vyjádření k ústavní stížnosti pro její zjevnou neopodstatněnost v rozsahu směřujícím proti jejich rozhodnutím nepožadoval.

25. Nejvyšší soud nesouhlasil se stěžovatelčinou námitkou, že ji odňal zákonnému soudci postupem při přidělování věci k rozhodnutí o dovolání. Ohledně námitek proti rozhodnutí o dovolání odkázal Nejvyšší soud na odůvodnění napadeného usnesení. Dále upozornil, že podle § 243f odst. 3 věty třetí (správně věty druhé, pozn. Ústavního soudu) občanského soudního řádu nemusí být rozhodnutí o nákladech řízení odůvodněno, bylo-li dovolání odmítnuto. Stěžovatelka podala dovolání proti rozsudku městského soudu výslovně "v plném rozsahu všech jeho výroků", proto Nejvyšší soud při rozhodování o nákladech řízení zohlednil celý předmět řízení před městským soudem. Odměna advokáta odpovídala částce 36 740 Kč za jeden úkon, režijnímu paušálu 450 Kč a sazbě daně z přidané hodnoty, celkem tedy 44 999,90 Kč.

26. Vedlejší účastnice uvedla, že ústavní stížnost považuje za zjevně neopodstatněný návrh. Stěžovatelka v dovolání nepředložila žádnou právní otázku, která by založila přípustnost dovolání, a ani nyní nepředkládá argumenty, které by mohly zpochybnit závěry napadených rozhodnutí. Vedlejší účastnice navrhla, aby Ústavní soud ústavní stížnost odmítl, popřípadě zamítl.

27. Stěžovatelka v replice polemizovala se závěrem Nejvyššího soudu, že jeho postupem nebyla odňata svému zákonnému soudci. Dále uvedla, že výpočet nákladů dovolacího řízení považuje za chybný, neboť Nejvyšší soud nesprávně přihlédl při určení tarifní hodnoty i k částce 1 417 670 Kč, ohledně níž nebylo dovolání objektivně přípustné a ohledně níž v dalším řízení stěžovatelka uspěla u obvodního soudu. Dále stěžovatelka zdůraznila, že náklady vedlejší účastnice nepovažuje za důvodně vynaložené a že Nejvyšší soud nerespektoval princip kontradiktornosti. Konečně stěžovatelka upozornila, že rozsudkem obvodního soudu č. j. 14 C 262/2015-1619 bylo její žalobě co do částky 1 417 670 Kč vyhověno a soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Obvodní soud tak rozhodoval znovu o tomtéž, neboť rozhodl i o nákladech dovolacího řízení. Vedlejší účastnice zahájila exekuční řízení pro částku přiznanou nákladovým výrokem usnesení Nejvyššího soudu. Stěžovatelka z opatrnosti částku uhradila ještě před nařízením exekuce, avšak ani po třech měsících soud nerozhodl o jejím návrhu na zastavení exekuce a stěžovatelka proto stále čelí trvajícím zásahům do práva na pokojné užívání majetku. K vyjádření vedlejší účastnice stěžovatelka uvedla, že vedlejší účastnice pouze recykluje skutkovou argumentaci uplatněnou v nalézacím řízení. Stěžovatelka setrvala na závěru o důvodnosti ústavní stížnosti.

VI. Posouzení opodstatněnosti a důvodnosti ústavní stížnosti

28. Po prostudování ústavní stížnosti, vyjádření účastníků a stěžovatelčina dovolání dospěl Ústavní soud k závěru, že ústavní stížnost je v podstatném rozsahu návrhem zjevně neopodstatněným, částečně, v rozsahu, ve kterém Nejvyšší soud rozhodl o nákladech dovolacího řízení, je důvodná.

29. Ústavní soud rozhodl bez ústního jednání, neboť měl za to, že od něho nelze očekávat další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

VI. a) Procesní postup soudů před rozhodnutím o stěžovatelčině dovolání

30. Stěžovatelka namítla, že obvodní soud obdržené dovolání řádně nezažurnalizoval, čímž zavinil, že Nejvyšší soud se k rozhodování o dovolání dostal se zpožděním. Toto opomenutí může představovat nesprávný úřední postup, který sám o sobě či ve spojení s posouzením přiměřenosti celkové délky řízení může vést k nároku na odškodnění (čl. 36 odst. 3 Listiny). To však musí posoudit příslušné orgány v rámci řízení podle zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád). V nynějším řízení pro toto posuzování není prostor. Nadto by tvrzenou vadu nebylo možno zhojit zrušením napadených rozhodnutí, jehož se stěžovatelka ústavní stížností domáhala.

31. Stěžovatelka správně z rozvrhu práce Nejvyššího soudu dovodila, že o jejím dovolání měl rozhodnout senát 33 Cdo. Ten o něm i rozhodl. Ač k tomu došlo "oklikou", kterou stěžovatelka popsala v ústavní stížnosti, ve výsledku stěžovatelka nebyla tím, který senát o dovolání rozhodoval, odňata svému zákonnému soudci.

32. Stěžovatelka rovněž namítala, že neměla možnost seznámit se s vyjádřením vedlejší účastnice k dovolání. Součástí práva na soudní ochranu je přitom i požadavek kontradiktornosti řízení. Právo na kontradiktornost řízení v sobě zahrnuje právo účastníků seznámit se se všemi důkazy nebo vyjádřeními předloženými s cílem ovlivnit rozhodnutí soudu a možnost zaujmout k nim stanovisko.

33. Strany jakéhokoli sporu mají legitimní právo očekávat, že budou dotázány, zda si přejí vyjádřit se k určité listině (rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Janáček proti České republice ze dne 2. února 2023, stížnost č. 9634/17; bod 46). Ústavní soud v nálezu sp. zn. III. ÚS 1670/23 ze dne 28. listopadu 2023 vyložil požadavky, které z práva na kontradiktornost řízení plynou v řízení o dovolání.

34. Není nutné vždy zasílat dovolateli každé vyjádření, které soud obdrží, obsahuje-li výlučně argumenty, které již dovolatel zná nebo které pro posouzení dovolání nemají význam. Tak tomu bude typicky v situaci, kdy vyjádření k dovolání obsahuje souhlas s rozhodnutím odvolacího soudu či zopakování argumentace, kterou účastník uplatňoval v dosavadním řízení. Naproti tomu, vyjadřuje-li se účastník k samotnému dovolání po procesní stránce, tedy například uvádí, že dovolání je vadné či že rozhodnutí odvolacího soudu nebylo založeno na otázce, která je předložena dovolatelem Nejvyššímu soudu k řešení, jde z povahy věci o argumenty, které dovolateli dosud nemohly být známy. V takové situaci je povinností soudu zaslat vyjádření dovolateli a nechat na jeho posouzení, zda na něj chce reagovat replikou (shodně nálezu sp. zn. III. ÚS 1670/23, body 43 a 44).

35. V posuzované věci je rozhodné, že z důvodů vyložených v části VI. b) tohoto nálezu stěžovatelka dovoláním účinně nezpochybnila žádný z důvodů, na němž byl založen rozsudek městského soudu napadený dovoláním. Na tom nemohlo změnit nic, co by stěžovatelka uvedla v reakci na vyjádření vedlejší účastnice. Stěžovatelka ostatně ani v ústavní stížnosti netvrdí, jaké argumenty by mohla uvést, či čím byla zkrácena na právech tím, že neměla možnost reagovat na vyjádření k dovolání. Proto z ústavního hlediska tentokrát výjimečně obstojí, že ani obvodní soud ani Nejvyšší soud nezaslaly stěžovatelce vyjádření vedlejší účastnice k dovolání.

VI. b) Rozhodnutí o meritu věci

36. Posuzovaná věc je specifická tím, že stěžovatelčiny námitky obsažené v dovolání a v ústavní stížnosti se do značné míry míjejí s důvody, na nichž založily obvodní a městský soud svá rozhodnutí. To má významné důsledky pro posouzení ústavní stížnosti.

37. Obvodní soud měl žalobní požadavek na nahrazení projevu vůle za nedůvodný jednak pro promlčení, které vedlejší účastnice účinně namítla (body 31 a násl. rozsudku obvodního soudu), a jednak pro zánik povinnosti uzavřít kupní smlouvu pro nemožnost plnění po převodu bytové jednotky na třetí osobu (body 55 až 57 rozsudku obvodního soudu). Podle městského soudu byl žalobní požadavek nedůvodný bez ohledu na posouzení otázky promlčení z důvodu, že zanikla povinnost uzavřít kupní smlouvu pro nemožnost plnění (bod 76 rozsudku městského soudu). Nad rámec uvedeného městský soud dále dospěl k závěru, že po 8. lednu 2014 neměla vedlejší účastnice povinnost uzavřít kupní smlouvu se stěžovatelkou, neboť si to ve smlouvě o smlouvě budoucí nesjednaly (body 86 až 94 rozsudku městského soudu).

38. Rozsudek městského soudu tedy byl založen mimo jiné na právním názoru, že žalobní požadavek na nahrazení projevu vůle je nedůvodný proto, že převedením bytové jednotky na třetí osobu nastala nemožnost plnění a závazek ze smlouvy o smlouvě budoucí zanikl. Tento právní názor, který by sám o sobě postačoval k zamítnutí žaloby, stěžovatelka v dovolání nezpochybnila.

39. Závěr městského soudu o promlčení práva na náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení vychází z toho, že promlčecí lhůta uplynula před uplatněním těchto nároků (body 66 až 73 rozsudku městského soudu) a že námitka promlčení nebyla vedlejší účastnicí vznesena v rozporu s dobrými mravy (bod 94 rozsudku městského soudu). Stěžovatelka v dovolání nezpochybnila uplynutí promlčecí lhůty, napadla pouze posouzení, zda nebyla námitka promlčení uplatněna v rozporu s dobrými mravy. Podle Nejvyššího soudu touto námitkou stěžovatelka neuplatnila právní otázku, nýbrž pouze námitku jiné vady řízení. Ústavní soud z kopie stěžovatelčina dovolání ověřil, že stěžovatelka tuto námitku uplatnila, nevymezila však důvod přípustnosti ani dovolací důvod. Bez ohledu na to, zda šlo o právní otázku či námitku jiné vady řízení, tak nebylo možno posoudit přípustnost dovolání pro řešení této právní otázky. Ani posouzení promlčení tak stěžovatelka v dovolání účinně nezpochybnila.

40. Žalobní požadavek na náhradu škody, v rozsahu v němž nebyl promlčen, nebyl podle městského soudu důvodný, neboť chyběla již první podmínka pro vznik odpovědnosti za škodu, totiž porušení právní povinnosti (body 95 až 100 rozsudku městského soudu).

41. Městský soud vyložil smlouvu o smlouvě budoucí tak, že strany si nesjednaly povinnost uzavřít kupní smlouvu pro dobu po 8. lednu 2014 (body 79 až 85 rozsudku městského soudu). Pro případ, že by bylo možno vyložit smlouvu tak, že mají strany povinnost uzavřít kupní smlouvu i po 8. lednu 2014, bylo by podle městského soudu takové ujednání absolutně neplatné (body 87 až 93 rozsudku městského soudu).

42. Stěžovatelka v dovolání zpochybnila druhý závěr, tedy že případné ujednání o povinnosti uzavřít kupní smlouvu po 8. lednu 2014 by bylo neplatné. Podle Nejvyššího soudu rozsudek městského soudu na této právní otázce nebyl založen, neboť městský soud v první řadě dospěl k závěru, že po 8. lednu 2014 strany měly pouze možnost a nikoliv povinnost uzavřít smlouvu, a závěr o neplatnosti případného ujednání byl vysloven pouze jako obiter dictum.

43. Ve výsledku tak stěžovatelka dovoláním účinně nezpochybnila žádný z právních závěrů, na nichž byl založen rozsudek městského soudu. Stěžovatelka nezpochybnila závěr o nedůvodnosti žalobního požadavku na nahrazení projevu vůle, posouzení promlčení ani závěr o nedůvodnosti žalobního

požadavku na náhradu škody. Na podané dovolání je proto pro účely posouzení přípustnosti ústavní stížnosti třeba nahlížet, jako by vůbec nebylo podáno, neboť mimořádný opravný prostředek nebyl vyčerpán účinně (srov. např. usnesení sp. zn. IV. ÚS 412/23 ze dne 7. března 2023, sp. zn. II. ÚS 1763/24 ze dne 4. září 2024, bod 4; sp. zn. II. ÚS 667/25 ze dne 26. března 2025, bod 9). To činí ústavní stížnost nepřipustnou proti rozsudkům obvodního a městského soudu.

44. Odmítnutí stěžovatelčina dovolání Nejvyšším soudem z ústavního hlediska obstojí, neboť se stěžovatelce nepodařilo účinně zpochybnit dokonce žádný z právních závěrů rozsudku městského soudu.

VI. c) Rozhodnutí o nákladech dovolacího řízení

45. Výrokem II svého usnesení Nejvyšší soud rozhodl o nákladech dovolacího řízení. Rozhodnutí o nákladech řízení nebylo odůvodněno. Nejvyšší soud pouze odkázal na ustanovení § 243f odst. 3 věty druhé občanského soudního řádu, podle něhož nemusí být rozhodnutí o nákladech řízení odůvodněno, bylo-li dovolání odmítnuto.

46. Ústavní soud předesílá, že přistupuje k přezkumu rozhodnutí o nákladech řízení zdrženlivě (nález sp. zn. II. ÚS 2632/18 ze dne 17. dubna 2019, bod 19, a aktuálně stanovisko pléna sp. zn. Pl. ÚS-st. 60/24 ze dne 5. března 2025, bod 23, a na něj navazující nálezořá judikatura, např. sp. zn. I. ÚS 2552/24 ze dne 8. dubna 2025, sp. zn. I. ÚS 2/25 ze dne 12. června 2025 či sp. zn. II. ÚS 1761/25 ze dne 23. července 2025). Důvodem pro kasační zásah Ústavního soudu může být jen zjevná svévole nebo jiný závažný zásah do ústavně zaručených základních práv stěžovatele.

47. K takto závažnému zásahu do stěžovatelčiných ústavně zaručených základních práv v posuzované věci došlo. Nejvyšší soud rozhodoval za situace, kdy krajský soud částečně zrušil rozsudek obvodního soudu a řízení ve věci tak dosud neskončilo. Podle § 151 odst. 1 ve spojení s § 243b občanského soudního řádu tak Nejvyšší soud neměl o nákladech dovolacího řízení rozhodovat (srov. například usnesení Nejvyššího soudu č. j. 21 Cdo 2696/2023-996 ze dne 19. září 2024).

48. Ústavnímu pravidlu obsaženému v čl. 2 odst. 2 Listiny odpovídá právo jednotlivce na všeobecnou ochranu svobodné sféry osoby. Jde o "sběrnou" či generální klauzuli, která logicky reaguje na nemožnost předvídat při formulování základních práv všechny v budoucnu se vyskytující zásahy do svobodného prostoru osoby. Článek 4 odst. 1 Listiny působí komplementárně ve vztahu k čl. 2 odst. 2 Listiny v tom smyslu, že zpřesňuje dopad čl. 2 odst. 2 na individuální osoby [nález sp. zn. I. ÚS 512/02 ze dne 20. listopadu 2002 (N 143/28 SbNU 271)].

49. Tím, že Nejvyšší soud rozhodoval o nákladech řízení, ač mu k tomu chyběla zákonem vymezená pravomoc, uložil stěžovatelce povinnost, aniž k tomu existovalo zákonné zmocnění. Tento svévolný postup Nejvyššího soudu, spočívající v přisvojení si pravomoci, kterou mu zákon neposkytuje, představuje závažné porušení základních práv stěžovatelky, jež vyžaduje kasační zásah Ústavního soudu.

VII. Závěr

50. Nejvyšší soud uložil stěžovatelce hradit náklady řízení, ač k tomu neměl zákonnou pravomoc, a jeho rozhodnutí tak uložilo stěžovatelce povinnost, ač k ní chyběl zákonný podklad. Ústavní soud proto shledal, že došlo k porušení ústavně zaručených základních práv stěžovatelky podle čl. 2 odst. 2 ve spojení s čl. 4 odst. 1 Listiny, proto ústavní stížnosti částečně vyhověl a usnesení Nejvyššího soudu podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu zrušil ve výroku II.

51. Ve zbylém rozsahu byla ústavní stížnost odmítnuta dílem jako návrh podaný někým zjevně neoprávněným, dílem jako návrh, k jehož projednání není Ústavní soud příslušný, dílem jako návrh

nepřípustný a dílem jako návrh zjevně neopodstatněný [§ 43 odst. 1 písm. c), d), e) a odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu].

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)